

HENRIK ENEMARK

SIDAN 1

Minifakta om elefanter

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om elefanter. Du får bland annat lära dig mer om var elefanter lever, hur stora de kan bli och om hur vi människor använder elefanterna.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

SAMMANFATTA TEXT

Ett stort ordförråd underlättar läsförståelsen. Detta är ett sätt att arbeta med textens ord.

Instruktion

Låt eleverna välja tre ord ur texten. Skriv orden i de översta rutorna. Sedan ska eleverna göra listor på allt de kommer att tänka på när de hör orden. Ni kan komma på orden gemensamt och sedan skriver eleverna sina tankar. Låt därefter eleverna jämföra med en kompis innan ni slutligen diskuterar orden i gruppen.

SKRIV EN FAKTATEXT

Prata med eleverna om strukturen i en faktatext. Har ni inte tränat på att skriva faktatexter förut så är det bra om ni skriver texten gemensamt. Utgå från mallen nedan när ni ska börja skriva. Faktatexten ska handla om elefanter. Ni kan även leta mer fakta i andra böcker, på internet eller genom filmer. Samla stödord i sexfältaren. Utgå från sexfältaren när ni sedan skriver faktatexten.

Rubrik: _____

Klassificering (Vilket slags djur är det?)	Utseende (Hur ser det ut?)	Hemvist (Var kommer det ifrån? Var bor det?)
Föda (Vad äter djuret?)	Ungar (Hur många barn kan det få? Hur ofta?)	Övrigt (Andra intressanta fakta)

BILDUPPGIFT, SYMMETRI

Gå igenom med eleverna vad symmetri är. Låt dem till exempel få studera sig själva i en spegel. Ingen är symmetrisk.

Leta upp en tydlig bild på ett elefantansikte, ett animerat ansikte kan vara att föredra. Kopiera bilden och dela den sedan på mitten. Klistra det halva elefantansiktet på ett A4-blad och lämna plats för den andra halvan. Kopiera det halva elefantansiktet till eleverna. Elevernas uppgift blir sedan att fylla i den andra halvan så likt som möjligt. När ansiktet är färdigt och symmetriskt kan man även färglägga/måla det.

Vilda djur i Afrika

Prata om vilka djur som lever i Afrika förutom elefanten. Gör sedan följande lek.

- Välj ut några av djuren till leken och prata om hur dessa låter.
- Klipp cirka 50 stycken papperskvadrater i 5–6 färger, 10x10 cm kan vara lagom storlek. Antalet färger avgörs av hur många lag som ska vara med i leken. Varje färg symboliserar ett djur. Om man har tre lag kan grönt t.ex. vara apa, blått vara orm och rött vara lejon.
- Kvadraterna göms sedan på olika kluriga ställen.
- Deltagarna delas in i lika många lag som man har färger.
- En person i varje lag utses till djurmamma, de övriga är ungar.
- Eleverna skickas iväg för att leta efter papperskvadrater i lagets färg. Om t.ex. en apunge hittar en grön lapp, stannar den vid lappen och låter som en apa. Djurungarna får inte plocka upp lapparna, utan djurmamman måste komma och samla upp dem. Sedan letar djurungen vidare efter fler lappar.
- Efter en bestämd tid avslutas leken och man räknar hur många lappar varje lag har samlat in. Flest lappar vinner.

STÄLL FRÅGOR OM TEXTEN

När eleverna har läst *Minifakta om elefanter* ska de träna på att göra om de olika rubrikerna till frågor. När frågan är ställd är det den man ska försöka besvara när man läser stycket under rubriken. Detta arbetssätt gör att eleverna lättare vet vad de ska fokusera på under läsningen. Rubrikerna i boken är:

- Ett stort djur
- I Afrika och Asien
- Mycket mat
- Snabel
- Ungar
- Fiender
- Visste du att ...

FACIT

Läsförståelse

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad använder människor elefanterna till?
Människor använder elefanterna till att lyfta, dra och bära.
2. Vilket är världens största djur av dem som lever på land?
Elefanten är världens största djur av dem som lever på land.
3. I vilken världsdelen finns det flest elefanter?
Det finns flest elefanter i Afrika.
4. Vilka är skillnaderna mellan elefanterna i Afrika och Asien?
Elefanterna i Asien är mindre, de har mindre öron och kortare betar.
5. Vad använder elefanterna sina betar till?
Elefanterna använder sina betar till att lyfta och gräva med.
6. Hur lång är elefantens snabel?
Elefantens snabel är cirka två meter lång.
7. Varför dödar vissa människor elefanter?
Vissa människor dödar elefanter för att de vill ha deras betar.
8. Varför kan en elefant inte hoppa?
Elefanten kan inte hoppa för den är för tung.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret)

9. Är elefanten vegetarian?
Ja, elefanten är vegetarian.
10. Varför anfaller inget annat djur elefanten?
Inget annat djur anfaller elefanten eftersom den är störst och starkast.
11. Varför skulle det ha varit svårt att ha en elefant i sin trädgård?
Det skulle ha varit svårt eftersom den är stor och tar mycket plats. Det hade också varit svårt för att den äter 200 kg växter varje dag. Elefanten skulle snabbt ha ätit upp hela trädgården.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

12. Varför tror du att hanarna lever ensamma?
Eget svar.
13. Vad tror du att människor vill göra med elefanternas betar?
Eget svar.
14. Varför tror du att det är förbjudet att ha elefanter på cirkusar från och med 2019?
Eget svar.

Sant eller falskt om elefanter

	Sant	Falskt
1. Det finns flest elefanter i Asien.		X
2. Elefanterna i Asien är större än elefanterna i Afrika.		X
3. Elefanter kan skratta.	X	
4. En del människor jagar elefanter.	X	
5. Elefanter kan hoppa.		X
6. Elefanter blir runt 60 år.	X	
7. Honorna lever ofta ensamma.		X
8. Snabeln är elefantens näsa.	X	
9. Elefanten äter mycket växter.	X	
10. Elefanten har två långa tänder.	X	